

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш мпльства і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
щия). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає силше
напередіє застережене.

Рекламациі неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шенія звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стрі-
чки, а в «Надсланим» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесенія по 30 сот.
від стрічки.

Італія й Австро-Угорщина

(X) Довший уже час в Італія членом тридержавного союзу а перед трема роками за міністра-президента Джоліттого заключено з Австро-Угорщиною мирний торговий договір, котрий мав стати підвалиною *modus vivendi* поміж обидвома союзними державами. Бар. Еренталь запевняв недавно в своїх виводах про заграничне положене в бюджетовій комісії австрійської делегації, що взаємини між згаданими державами є приязні, одначе з єго слів виходило виразно, що ті приязні взаємини не є такі тісні і щирі, як н. пр. з Німеччиною. Значить, що між обидвома союзними державами при всій приязні єсть до певного ступня обопільне недовіре. Се обопільне недовіре сягає ще давних часів, а навіть приналежність до тридержавного союзу не вспіла зовсім розвіяти певних обопільних сумнівів. Обидві союзні держави простирають своє володарство на Адрийське море, обидві мають важні інтереси на Сході і з того витворює ся певного рода змагане, іти з собою на взаводи, а се доводить нераз до роздратованя.

В Італії не вигас ще рух і риденти з м у, а хоч він проявляє ся лише в певних верствах італійської суспільности і находить пособлюванє в одній частині дневникарства, всеж таки сей рух непокоїть керманичів Австро Угорщини.

Італійські іриденцисти не перестали що зовсім мріти про Трентіно і про Терст, а навіть в політичних кругах італійських споглядають ласим оком на протилежне побереже Адрії до Альбанії. Все те викликає в Австрії між німецьким і хорватским населенем ворогованє супроти Італіянців і доводить до таких подій, як німецька буча проти італійского виділу правничого в Інсбруку, або до таких подій, як недавно в Дальмації і в Рєції. Але також і правительственні круги австрійські тривожать ся і наслідком того переносять війскові залоги з Галичини до Тиролю й Істриї, укріплюють границі супроти Італії, будують нові залізничі за для прискореня можливої мобілізації і збільшають воєнну флоту, щоби мала спромогу заняти в потребі зачіпне становище. Все те робить австрійське правительство на случай, якби наспіла *ultima ratio*, як висловив ся в австрійській делегації зовсім виразно гр. Шенборн, щоби Австрія була готова на всякі можливости.

Італія побоює ся також, щоби Австрія не посунула ся поза Новий-Базар і все те понукає її також думати про скріпленє своїх оружных сил, хоч она потребує спокою для свого убогого населеня, для котрого війна була би великою шкодою.

При всіх тих обезпеченях Австрії на всякі можливости не думає она про війну з Італією, позаяк і Австрія не менше потребує мира. Інтереси обидвох держав наказують їм вести мирну політику а спільне діланє звернути в иншу сторону, щоби не допустити до заколоту європейского мира. Англійско-французкий союз, котрий супроти Німеччини заняв таке визиваюче становище, є дійсною грозою для європейского мира. Колиб дійшло справді до війни поміж сими велитнями, тоді й Австро Угорщина й Італія, яко союзники Німеччини моглиб чимало потерпіти. Тимто інтереси обидвох сих держав вимагають, щоби они станули радше яко посередники (як се недавно повело ся Австро-Угорщині в Альджесірас) і довели до порозуміння між англо-французским союзом а Німеччиною.

Щож до обезпеченя Австро-Угорщини проти всяких відсередних змагань поселених в ній народностей, то повинно би собі взяти приклад з сусідної маленької Швайцарії, на котрий перед сорока роками вказував др. Фінгоф а тоді притихне внутрішнє невдоволенє народностей і всякі іриденцисти, чи то они італійські, чи южно-славянські, чи волоскі або москвофільські не найдуть нігде підпори і мусять присісти. Можна сподівати ся, що бар. Еренталь доведе до повного порозуміння і до щирших та тісніших взаємин з Італією, та що єго слово, без вмішуваня у внутрішню політику Австрії й Угорщини, найде послух у керманичів обидвох держав монархії, щоби й тут внутрішні відносини доведено до ладу, бо лише тоді Австро-Угорщина зможе дійсно удержати своє велико-державне становище.

Заява студентів-Українців,

подана ректорови київского університету.

Вчера, 27. (ст. ст.) падолиста, студентска комісія в справі заснованя українських кафедр у київскому університеті подала ректорови заяву, яку той має передати до професорської ради. Під заявою підписалось 1430 студентів. Текст заяви такий (подаєм його в перекладі з російської мови):

До професорської ради університету св. Володимира у Києві.

Твердо вірячи в готовність ради університету св. Володимира йти на зустріч науковим інтересам академічної молоді, ми, нижче підписані студенти університету св. Володимира, звертаємось до професорської ради з проханєм заснувати в нашому університеті чотирох кафедр з українознавства: української мови, історії й літератури — на історично-філологічному відділі й кафедри українського права в звязку з ізученєм особливих рис економічного й сільсько-господарского ладу на Україні — на юридичному відділі.

Розвиток за останні часи національної свідомости серед українського громадянства привів до думки про необхідність заснованя українських кафедр в університетах, що находять ся на українській території — київському, харківському й одескому, щоб розвинути й зміцнити українську культуру й допомогти розробленю наукових дисциплін, що торкають ся ізученя життя українського народу в його минулому та сучасному, а також занятої ним території. З особливою силою ся думка почала висловляти ся з кінця минулого року, коли від української інтелігенції Харкова, Полтави й Чернигова було подано до рад харківського й київского університетів колективні петиції, в яких висловлювало ся бажаня, щоб у сих університетах було засновано кафедри української літератури, мови, історії, етнографії й звичаєвого права.

Українське студентство, яке горяче приймає до серця інтереси розвитку української національної культури, в якому воно вбачає взагалі запоруку всебічного культурного поступу рідного народу, цілком поділяє погляди українського громадянства на необхідність мати кафедри з українознавства, з українською викладовою мовою в південно-російських університетах. На загальному зібраню студентів одеского університету в кінці 1905 року було прийнято резолюцію про необхідність заснованя кафедр з українознавства, з українською викладовою мовою, і рада професорів одеского університету віднеслась до сього бажаня студентів цілком прихильно.

На зібраню студентів-Українців, яке відбулось 16. жовтня сього року, в XI. аудиторії університету св. Володимира, на якому було біля 400 студентів, ухвалено резолюцію про необхідність дома-

гатись заснованя в київському університеті таких катедр з української мови, історії літератури й права в звязку з і-зученем економічних осібностей України. Ся резолюція знайшла самий горячий відгук, як серед самого студентства київського університету, про що свідчать велика сила підписів, зібраних під резолюцією і доданих до сього прохань, так і серед українського громадянства, особливо серед шкільної молоді середніх шкіл, що видно з великої сили листів до редакції української газети «Рада», що засиляють ся туди що дня трохи не цілий уже місяць і висловлюють повну солідарність пишучих з постулятами українських катедр у київському університеті, що було виставлено на зібраню 16 жовтня. Серед сих листів, під якими стоять десятки й сотні підписів, є листи від учнів мужеских та жіноч х гімназій, інститутів та семінарій, сільсько-господарських та других спеціальних шкіл та ин. До постанови зібраня 16 жовтня про необхідність заснованя українських катедр прилучились і студенти-Українці київського політехнічного інститута й слухачки київських висших жіночих курсів. Таким робом, ідея заснованя українських катедр у київському університеті, яку підтримують нижче підписані, йде на зустріч горячому бажаню української молоді бачити в київському університеті катедри з рідною мовою, присвячені і-зученю України.

Українських предметів до сего часу майже зовсім не було між курсами, що читають ся в нашім університеті. Як дуже рідкий виімок читано иноді курси української історії яко складової частини курсів російської історії, в курсах російської мови й літератури згадувалось иноді й за українську мову й літературу (виключно про старі періоди останньої), але все се мало дуже випадковий і несистематичний характер, залежачи здебільшого від доброї волі професора, який займав катедру російської мови або історії. Між тим, навіть у закордонних університетах предметам з українознавства присвячувано спеціальні курси; так, не кажучи вже за львівський, черновецький та краківський університети, де, наприклад, в першім існує біля 10 українських катедр, професор Луї Леже читав у «College de France» в минулому шкільному семестрі лекції з української літератури, проф. Леруа-Больє читав курс про сучасне становище українського народу в Парискій школі політичних наук, а проф. упсальського університету (в Швеції) Люндель протягом уже кількох семестрів читає курси української літератури. Матеріялу, що єсть в нашій, та й взагалі у славянській науці — що до окремих монографій та оброблених матеріялів, як се можуть засвідчити спеціалісти, цілком вистарчить для того, щоб збудувати на його основі курси для університетської науки.

Що до української історії з окрема, то її дуже ґрунтовно розроблено в працях: пр. В. Антоновича, пр. Д. Багалія, пр. М. Владимірского-Буданова, пр. П. Голубовського, пр. С. Голубева, пр. М. Грушевського та його львівської школи, пр. М. Довнар-Запольського, І. Каманіна,

пр. М. Костомарова, пр. В. Іконікова, П. Іванішєна, Ол. Лазаревського, Ол. Левіцького, пр. І. Линиченка, пр. Ол. Маркєвича, А. Яблоновського та інших; більшість сих учених належить або належала до професорів нашого університету, або до його вихованців. Українську мову й літературу, хоча в меншій мірі аніж історію, але всеж досить розроблено в працях: пр. О. Броха, пр. М. Дашкевича, П. Житецького, пр. А. Кримського, К. Михальчука, пр. М. Петрова, пр. О. Потєбні, пр. В. Перетца, пр. О. Огоновського, пр. С. Смаль-Стоцького, академіка О. Соболевського, пр. М. Сумцова, акад. О. Шахматова, Ів. Франка, особливож в працях членів Наукового Товариства імени Шевченка у Львові. Для історії українського права, писаного й звичаєвого, а також економіки, існують розвідки: пр. М. Владимірского-Буданова, С. Бершадського, пр. М. Грушевського, Ол. Ефіменкової, П. Ефіменка, пр. Ол. Кистяковського, пр. М. Ковалевського, Ол. Лазаревського, пр. Ф. Леонтовича, пр. М. Любавського, пр. І. Лучицького, пр. Малиновського, пр. Максименка, Д. Міллєра, П. Чубинського, пр. Ф. Тарановського, пр. Ясінського та ин. Заснованє українських катедр, як справедливо завважує пр. Сумцов, мати ме своїм наслідком збільшеня числа людей з науковими інтересами, увага яких буде звернута на і-зученє рідного краю й народу, — другого по численности в славянському світі.

Що до мови, якою мусять викладатись лекції на бажаних для нас катедрах, то ми висловлюємось за рідну для більшости з нас — українську мову, що найбільш відповідати ме нашій моральній свідомости того, що українська мова, зробившись мовою університетської науки, служитиме знярядом висшої культури в ділі розвитку місцевої людности і займе приналежне їй місце в семі других, більш щасливих славянських мов. Наука українською мовою безперечно може надолужити ту шкоду, яку зроблено для рішучого виробленя української мови сороклітнім вигнанєм сеї мови з ужитку в пресі, науці й більшій частині літератури, а також з усіх областей громадянського життя в межах російської держави.

Сумнів що до придатности української мови для того, щоб зараз же завести університетські виклади тією мовою, ледви чи може виникнути, з огляду на і-снуваня українських катедр у львівському, черновецькому та краківському університетах, а також тієї надзвичайно продуктивної й цілком наукової роботи, яка ведеть ся українською мовою в Науковому Товаристві імени Шевченка у Львові. Існуюча вже багацько років у Галичині українська преса, яка з минулого року почала і-снувати й у Росії, може також служити доказом повної придатности української мови для наукових викладів.

В справі реалізації нашого бажаня, що торкаєть ся наукових сил, якіб могли приступити до читаня курсів українською мовою, то можна зауважити, що такі є в Росії, серед професорів та осіб, що мають наукові степені. На той випадок, як би в даний момент не знайшлоь відповідних професорських сил у Росії, можна звернутись до способу, до якого брались

в аналогічних випадках і в Росії і закордоном: наприклад — обсаджєня катедр Юревського (колишнього Дерпатського) університету вченими з Німеччини, закликаня до львівського університету польских учених з російської Польщі, на рєшті — закликаня вчителів середніх шкіл із закордонних славянських земель, що мало місце у нас в Росії. Також і в данному випадкови можна закликати українських учених з Галичини і взагалі з славянських земель Австрії, де немало українських учених займають університетські катедри або стоять поза університетом.

Ми дозволяємо собі сподіватись, що професорська рада університету, йдучи на зустріч значної частини своїх студентів — задовольнити цілком настиглу потребу в українських катедрах, подбає про те, щоб скорійше увести в жите, коли можна, то з найблизшого семестру, заснованє чотирьох зазначених висше українських катедр, відшукає потрібні для їх утриманя засоби й запросить відповідні наукові сили. «Рада».

Політичні вісти.

Виборча реформа захитана в палаті панів. В комісії для виборчої реформи ухвалено пліуральність голосованя, а в повній палаті порішено, против інтенції нравительства, перейти до подрібної дискусії. Мiamo сего є все таки надія, що повна палата заявить ся против всяких змін, так щоби виборча реформа — як се має бути виразним бажанєм Корони — могла бути оголошена на Різдвяні свята, як святачний дарунок народам Австрії. Нинішний день буде в тім згляді рішаючий; здає ся, що палата панів ухвалить закон без пліуральности, але в заміну за установленє постійного числа (numerus clausus) членів палати.

В делеґациях, крім квестиї заграничної політики, становлять взаємини обох половин держави предмет горячих дискусій, доводячих до острих сцисий. Як звичайно Угорщина находить в положєнню щасливого спільника, якому досить робити труднощі у спілці, щоби з неї тягнути тим більшу користь. Так і тепер при розділі війскових достав угорске правительство своїм упором у війскових справах вимогло на війсковім заряді приділенє львиної части достав угорским промисловцям. З сего приводу підношено в австрійській делеґації острі заміти против міністра війни Пітрайха, а дел. Доберніґ поставив резолюцію: «Делеґация висказує свій жаль з причини, що міністер війни без порозуміння з австрійским правительством заключив з угорским правительством угоду в справі війскових достав, чим кинув на поталу економічні інтереси держави. Делеґация заявляє, що не може прийняти до відома відповіди міністра війни на резолюцію в справі війскових достав і сю резолюцію рішучо відкидає». В наслідок сего говорять не тільки про димісію сего міністра, але і про захитанє цілого кабінету Бека, що було би в теперішній порі дуже некорисним для ходу парламентарних справ в Австрії.

Війна против церкви у Франції входить з нинішнім днем в найострійшу фазу. Вчора минув речинець до зголошень «ритуальних стоваришень», під які хоче соціалістичне правительство підтягнути католицьку церкву у Франції, а з нинішнім днем переходять всі церковні маєтності на власність і під заряд громад, а разом устають державні пенсії і дотації для католицьких священників всяких степенів і категорій. Вправді церкви не замкнено і дозволено в них відправляти за зголошенням у власті «ритуальних зборів», однак не вільно священникам жадати ані приймати жадних датків за церковні функції, збирати добровільних складок, або навіть виставляти пунки та скарбонки для добровільних датків. Як жеж против сих ругаючих всяким зглядам свободи 40 мільонів католицьких Французів поводить ся французьке духовенство і римська курия? Папа відтелеграфував коротко: «Відправляти дальше здержати ся від всяких декларацій». Сі слова прийняли французські соціалісти за кинене рукавиці і жадають виступлення з як найострійшими средствами против католицького духовенства. Тож нинішній день принесе певно сумні новини нових репресій.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат. Наума, Філ.; римо-кат. Спирідіона. — В суботу: руско-кат. Авакума прор.; римо-кат. Фортуната.

— **З львівського університету.** З нагоди іма-трикуляції студентів на львівському університеті зібралася онаді руска академічна молодіж і ухвалила вислати депутацію до ректора д-ра Гризецького з домаганем, щоби роту академічного приречення відчитано при іма-трикуляції також по руски. Депутація була вчора, а ректор у відповідь на всі жадає порадив, ввести се домагане на письмі до університетського сенату.

— **В «Просьвіті» у Львові** організувала ся видавничая комісія, в якій склад входять: др. Ол. Колесса яко провідник, п-ї К. Малицька яко секретарка та проф. Білецький, проф. Корчун, др. Евг. Озаркевич, п. Л. Цегельський і др. Брик. Члени комісії розділили поміж себе популярні видавництва інших народів і мають слідити їх розвій та вихиснувати з них що найлічше до видивництв «Просьвіті». «Просьвіта» має видавати від нового року книжочки раз в місяць в обемі до двох аркушів друку, календар і популярно-просьвітну часопись, яка буде появляти ся на переміну з книжочками. Веденем видавництв займе ся платний редактор при співділаню всіх членів видавничої комісії.

— **«Камо грядете?»** До надісланої нам статі під сим заголовком, яку ми земістили вчора, додамо хіба еще те, що крім двотижневника «Нива», виходить еще як звісно, популярний тижневник «Основа». Однак сей молоденький орган не вважає відповідним навіязати які не будь зносини з нашою редакцією, хотяй би для звичайної обміни, як се практикує ся між прихильними собі часописями. Тож з давно відчуваним здивованем повторимо за нашим дописувателем питає: «Камо грядете?»

— **Заг. збори кїївської «Просьвіти»** відбули ся останньої неділі при участі понад 100 осіб. Збори відкрив голова тов-а п. Грінченко, а нарадам проводив др. Юркевич. Найперше прийнято нових членів, яких спис переглянула окремо вибрана комісія і внесла з виїмком кількох прийняти всіх інших 119 кандидатів. П. Ол. Косачева (Пчілка) здала звіт зі стану бібліотеки тов-а, в якій є біля 2,000 томів, дарованих ріжними особами, і прочитала звіт артистичної комісії, яка урядила народний концерт і одно аматорське представлене. П. Грінченко прочитав звіт видавничої комісії. До сего часу она надруковала 4 книжки: М. Драгоманова «Про українських козаків, татар та турків» (з додатком про життя Драгоманова), М. З. «Земельна справа в Новій Зеландії», М. Левіцького «Як ратуватись при наглих випадках та каліцтвах» і «Календар тов-а «Просьвіта» на рік 1907 рік. Перших трох книжок надруковано по 5,000 примірників, а календаря в 3,000 примірниках. Крім того комісія виробила й надруковала в 1000 примірників список тем, на які товариство бажає мати книжки для видання. Потім п. Весоловський аложив звіт шкільно-відчитової комісії, котра доперва забирає ся до роботи. З черги ухвалено відкрити книгарню при т-ві, давати 20% знижки членам при закупні видавництв тов-а за більше як за 1 рубля, прилучити ся до руху за основанем українських катедр в кїївській університеті, а вкінці прийнято інструкції в діловодстві тов-а. Справу збирання фондів на будову власного дому відложено на найближші заг. збори, які відбудуть ся в січні 1907 року.

— **Ріжні вісти.** Заходом Читальні «Просьвіти» в Миколаєві н. Дн. відбуде ся св.-Миколаївський вечер дня 19. грудня с. р. о год 5. вечером в магістрацкій салі. Дарунки для дїтїй просить ся складати у Всч. о. А. Дубицького.

Читальня «Просьвіти» в Перемишлі уряджує дня 19. с. м. в салі «Нар. Дому» аматорську виставу штуки: «Бідна на світі печена дитина». Початок о 7 1/2 год.

Звич. заг. збори «Народного Дому» в Коломиї будуть дня 17. с. м. о 7. год, бо заповіджені збори на день 8. с. м. не відбули ся задля браку комплету.

— **Вістки з півн. Америки.** Видавництво амер. «Свобода» перенесло ся з 1. грудня зі Скрантон до Нового Йорку. — З Брусалима вислано до Нового Йорку дня 11. надолеста с. р. першу пересилку води з ріки Йордан, котру має ся в Америці уживати при хрестинах.

— **З судівництва.** Міністер судівництва переїс судових адюктів: Вал. Пашковського з Печенїжина до Яблонова, Йос. Щольца з Перемишля до Бережан, Петра Левіцького з Підбужа до Кут, Йосифа Войтовича з Яворова до Старої соли, Каз. Яворовського з Долини до Дрогобича, Тад. Терлецкого з Кут до Сколя, Миколу Корчунського з Мельниці до Яблонова, Геронима Глиньського з Радохова до Галача, Вол. Шаду з Угнова до Дрогобича, Макс. Грибовського в Борщова до Яворова, Жигм. Кривинського зі Старої соли до Бірки, Йосифа Кисілевського з Комарна до Отинї, Сал. Мельцера з Нового Села до Заліщик, Вув. Косовського з Тлуєтого до Городка, Володимира Огоновського з Печенїжина до Снятина, д-ра Петра Рондяка з Косова до Заболотова.

— **Ще про замахи на учителя в Станиславові.** Звідтам пишуть нам: Дня 7. с. м. о год 3. по пол., коли учитель п. Енґен Якубович кінчив науку співу в карнім заведеню, кинув ся на него вязень Баран, засуджений за підпал на 15 літ тяжкої вязниці і завдав ему відворотним кінцем долота тяжку і дуже небезпечну рану в плечі. Рана була дуже грізна і п. Якубович боров ся майже з смертю, — однак небезпеченство на щасте минуло, лише що ранений буде мусів довгий час полежати,

закам до здоровля поверне. — Баран мав сповнити сей замах із мести за се, що перед чотирма еще роками перешкодив ему п. Якубович в наміреній утечи з вязниці; признав се впрочім і сам Баран, відзиваючись до питаючого ся в хвилі по замаху п. Якубовича: за що его вдарив: «ти л... знаєш за що». Як зауважимо, на годині співу у п. Якубовича не було дозорця, і ніколи его не бувало — а прецінь надзїр при функціях в карніх заведенях конечний.

— **1000 корон нагороди!** Черновецька поліція оповіщує: Від довшого часу кружить у Відні і околиці, як також і в нашім (черновецькім) повіті більша скількість фальшивих одно і пяти-коронівок а найбільше одно-гульденів. Фальшиві монети вилиті з британського металю, замішаного із сріблом і дуже подобають правдивим монетам; зверхна форма, як і край знаменито насліджені і голос досить добрий, так що на перший погляд не мож пізнати, що се підрібки. На гульденівках вибитий рік 1879, як також 1888; на одно- і пяти-коронівках 1900. Від добрих монет ріжнять ся сі підрібки сим: Оба боки видають ся масними, сива барва металю; не цілком острі контури, менша вага і мівке письмо по краях. Звертає ся увагу на сю обставину і назначує ся 1000 К нагороди тому, за якого вказівками спійме ся фальшивника.

— **З перемискої епархії.** До канонічної звязи з перемискою епархією прийняті окінчені студенти богословія: Василь Олексин з львівської архієпархії і Василь Кіт із станиславівської епархії. — Увільнене від конкурсового іспиту одержав Теофіл Мусів. — Канонічну інституцію на Лопянку одержав Никола Іванусів. — Ординариятским шкільним комісарем для гімназії і учт. семінарії в Сокалі іменованій о. др. Василь Левіцький, парох в Сокалі. — Завідателем в Медичі установлений о. Петро Яросевич. — Крилошанські відзнаки одержав о. Роман Прилопский, парох в Лубецку.

— **Дирекция почт** звертає ся до публіки з отсими замітками в справі пересилки товарів: З нагоди надходячих Рїздвяних свят змагає ся день на день поштовий рух. До усунення, а вже що найменше до зредукованя ad minimum необхідних виробім при надзвичайнім поштовім рухови похивок, причинила би ся не мало поміч, себто співпраця ширшої публіки з поштовим заведенем. Звертає ся увагу публіки на конечність точного додержуваня приписів що до опакованя і адресованя поштових пересилок. Передовсім належалоб пакети, що виділяють із себе вогкість або товщ, як також посилки з дичиною, дробом і т. и., взагалі з предметами підлягаючими скорому зісуптю, — як найстаранніше опаковувати а адреси на них притверджувати так сильно, щоби навіть в часі кількакратного переладовуваня не могла відпасти. Взагалі до кожної посилки належало би вложити відпис адреси (до середини), бо в такім разі навіть на случай, слиби адреса відпала, можна би посилку безпроводочно доручити. Невідповідне, — хотяй допустиме, — є висилане предметів як: дичина, дріб і т. и. зовсім без опакованя, позаяк привязана шнурком до такого предмету адреса може в дорозі відлетіти, а тоді така посилка не то що не даєсь доручити, але навіть не булоб знати, кому єї звернути. В случаю уживаня до опакованя кошів, мішків, сіток і т. и. не відповідне є также приміщуванє адреси на привязаній до посилки хоруговці з паперу чи з картону. В такім случаю вже лучше вписати адресу на широкім матеріалі пр. пергаміні або на дереві і пришити єї до опакованя або бодай перетягнути навхрест через дїрки міцний шпагат і сильно привязати. Вкінці належалоб так на пакетах як також на пересилкових адресах означувати зміст після скількості і рода, щоби акцизні функціонари поручає брилянти, перли, золоті і срібні вироби, заручинові перстінці, шлюбні обручки, будильники, всякі годинники в великім виборі з першорядних свїтових фабрик по найнижших цінах.

Від 37 літ єствуючий
ГОДИНИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ МАГАЗИН

ЮЛІЯНА ДОМБРОВСКОГО
у Львові, ул. Гетманська ч. 4.

могли без отворання пересилок вимірити консумційний податок.

— **Дальший репертуар руского театру в Стрию.** Сала „Народного дому“. Початок 7½ вечером. (Лише 8 вистав).

В п'ятницю 14. с. м. „Жиди“ штука в 4 діях Чірікова.

В неділю 16. с. м. „Весіле при ліхтарнях“ оперета в 1 дії і „Аноніми“ штука в 3 діях.

Ві второк 18. с. м. „Галька“ опера в 4 діях Ст. Мовишка. Музика військова. Виступ п. А. Гаєка.

— **Репертуар міського театру у Львові.**

В четвер: „Льогенґрін“ оп. Ваґнера.

В п'ятницю: „Бакарат“.

Телеґрами

з дня 13. грудня 1906.

Відень. Кореспонденційне бюро дізнає ся, що на 27. с. м. мають бути скликані сойми: Долішної і Горішної Австрії, Сольногорода, Стирії, Каринтії, Передарулянії, Шлеска і Терсту, а сойми Чех і Моравії на 28. с. м. В справі соймів істрийського і тирольського не покінчено ще переговори.

Скликане галицького сойму на триднівку не виключене.

Відень. Deutsch. Nat. Corresp. доносить, що частина міністрів є прихильниками плюральної системи виборчої. Vaterland додає, що до них належать оба міністри Поляки, ґр. Дзедушицкий і др. Коритовский, мін. Бінерт і президент міністрів бар. Бек.

Танґер. Провідник революції в Мароко вівзав всіх магометанців до „святої війни“ проти християн-чужинців.

Торговельні і промислові вісти.

— **Руский Народний Дім в Олеську** стоваришене зареєстроване з обмеж. порукою виказало за місяць надлист с. р. отсей рахунок:

I. Стан довжний: 1) уділи 3.351.66, фонд резервовий: 570.18, разом: 3921.84; 2) Вкладки: стан з початком місяця 13.236.50, вложено в падолисті 3.995.33 виняті 487.58, стан з кінцем місяця: 16.744.25; — 3) позички затягнені: стан з початком місяця 8.900 сплачено 3.900, стан з кінцем місяця 5.000 — сальдо відсотків: 1.133.71. Сума пасивів: 26.799.80.

II. Стан чинний: 1) Позички уділені 24.860.34, 2) льокації 1.203.21, 3) Кошти спору 1.36, 4) Кошти адміністрації 227.60 5) готівка 4.68, 6) інвентар 502.61. Сума активів: 26.799.80. Членів числить товариство 272 з декларованими уділами 5.650 К. Стопа процента від вкладок 4½%, від позичок 7%.

Wogurodzicza dzewicza

а історичні висновки д-ра Шурата.

(В інтересі історичної правди).

Написав

Богдан Барвіньский.

Дальше).

Що до усної традиції, то багато міг він довідатись від власного батька, від Олесніцкого і інших учасників сеї битви (ibid. ст. 143 і 166). Бобжинський і Смолька так пишуть про се (Jan Długosz ст. 65): „Co dzień oglądał (Длуґош) w katedrze krakowskiej liczne chorągwie krzyżackie, zatknięte nad grobem św. Stanisława, trofea ze zwycięskich walk z Zakonem, zdobyte pod Grunwaldem, Koronowem i Nakłem. Na widok ich stawał mu

żywo przed oczyma ten najświętszy tryumf polskiego oręża, o którym jeszcze dzieckiem tyle nasiuchał się od ojca, różniej od Oleśnickiego. Але користувався Длуґош і сучасними письменними жерелами. А мав він доступ до всяких урядових актів не лиш як секретар Олесніцкого, заразом краківського епископа й канцлера польского королівства, але й як учитель Ягайлович синів (Zeissberg II. ст. 53). Нам відомо, що вісти про прислане Ягайлови і Витовтови двох мечів перед Грунвальдскою битвою зачерпнув Длуґош з королівського листу. (ibid. с. 153). Крім сего оповідане Длуґоша про сю битву має дуже багато спільного з сучасним оповіданем п. з. „Cronica conflictus Wladisłai regis Poloniae cum Cruciferis anno Christi 1410“ (про него гл. Zeissberg: Dziejop. polsk. I, ст. 244), з чого можна вносити, що Длуґош ним користувався. (ibid. II, ст. 143). Ріжниця, які заходять поміж оповіданем Длуґоша а згаданим сучасним оповіданем, треба толкувати тим, що Длуґош мав ще інші дані, а іменно користувався „Памятниками Збігнева“ чи історичними матеріялами, зібраними Олесніцким (ibid. I, ст. 237—9; II, ст. 143).

Защитую ще тут оден уступ зі студії Бобжинського і Смольки (Jan Długosz ст. 69), з котрого можна виробити собі погляд, як Длуґош забирав ся до писання своєї історії, якої одним епізодом є Грунвальдська битва: „Z zapałem więc zaczął Długosz w r. 1455 pisać „dzieje dawne i współczesne“ zarazem, z zapałem jął się zadania, w którem miał, według jasno wypowiedzianego zamiaru, „do obecnych dawniejsze przyłączyć“. To pewna bowiem, że równocześnie rozpoczął pracę nad temi obydwoma odrębnymi częściami swego dzieła, opracowanie czasów nowszych od r. 1410, tj. od chwili, w której Oleśnicki w bitwie grunwaldskiej poraż pierwszy na widowni dziejowej wystąpił, i całego zarazem ogromu dziejów dawniejszych od samych początków narodu. Tu z zamiłowaniem kreśląc wypadki, w których postać Zbigniewa na każdym kroku stała mu przed oczyma, koił żał po nim myślą, że „pamięć jego czynów przekaże potomności“, tam w mozolnem ślęczeniu nad zamierzchłymi wiekami znajdował podniecie w niedawno słyszanych słowach mistrza, żeby „z dawniejszych i obecnych dziejów księgę całkowitą ułożył“. Szybko postępowała praca, z dniem każdym zwłaszcza rosły dwie księgi ostatnie, nowszą historję mieszczące, do których już z notat, za życia Oleśnickiego zebranych tyle miał materiału, że je we właściwej redakcyi należało tylko wygładzić, rozwinąć, nowymi uzupełnić dodatkami i związać z całością. Jakoż nie minęły trzy lata, a niezmordowany autor zbliżał się już w ostatniej księdze do chwili współczesnej, doprowadziwszy ją do roku 1443 albo i dalej.“¹⁾

(Дальше буде).

¹⁾ Супроти сего уваги в Саго: Gesch. Pol. III, ст. 325, нот. 1 зовсім неумістні, хоч Капо сам (ст. 323, нот. 1) признає оповіданю Дл. „eine grössere Fülle von Einzelheiten“, чим иншим жерелам.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварья — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 12. грудня: Елеонора Микшеї з Деліва о. Алексей Шараневич з женою з Гнильча, Михайло Завадович з Пліснян, Ізидер Лопатинський з Острівчака, о. Филемон Ковальський з женою з Покровець, о. Клим Базилевич з Гологір, Іван Бачинський з Березан, о. Александр Голінатий з Шельпак, К. Савулова з Сновича.

— **Скарбник львівського „Сокола“** має на продаж білети до фризиера по низьких цінах. Провізія з білетів призначена на дохід „Сокола“.

Вина угорські

червоні або білі, присмного смаку, запевненої якости і природної чистоти; сеґоричні 1.70 злр.; з 1903 — 1.80 злр.; з 1902 — 1.95 злр.; з 1879 — найліпшої якости 4.90 злр. всьо в бочівках почт. поємности 4¼ літр. franco до кожної почтової стації доставляє:

S. Aitnei, Versecz 4. Ungarn.

(1—10)

Всілякі КУПОНИ

і вильосовні цінні папери

вишачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

Твори А. Лопатинського:

До Бразилії! др. 4 д. (вичерпане).
Свекруха ком. 3 д. (вичерпане).
Беата і Гальшка др. 5 д. 1 К.
Конкурс на мужа ком. 5 д. 90 с.
Ілько Пашак, (IV. заповідь) др. 5 д. 1 К.
Параця ком. 3 д. 2 К.
Перший Горальник, др. 3 д.
Яблочник ком. 1 д. 40 с.
Сольо-терно оповідане 30 сот.

Переклади:

Урись Акоста Ґудцова траг. 5 д. 2 К.
Lubogemus Бернсона др. 3 д. 1 К.

Дістати можна у Львові, в книгарні Тов-а ім. Шевченка (ул. Театральна 1) і в Ставропільській (ул. Руска 3).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 15. до 30. падолиста 1906.

Щоденно о год. 8. вечер представлено. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Рухові вирави в львівськiм Соколі.

Члени: Понеділок, середа, п'ятниця від 7—8.
Члениці: Второк, четвер, субота від 4—5.
Хлопчики: Понеділок, середа, п'ятниця від 5—6.
Місячна оплата одна корона.
Приходить і вправляйте!

СОКОЛ Жутки і паперці

можна набувати в „Сокольськiм Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.